

Lažany – malebná obec s bohatou historií a výhledem na Český ráj

09. 07. 2025 15:45

Dvě stě patnáct. Přesně tolik obcí se nalézají na území Libereckého kraje. Řada z nich se může pochlubit zajímavou minulostí, významnými rodáky a také přitažlivými turistickými cíli.

Obec Lažany se nachází v nadmořské výšce 270 metrů v úrodné krajině úvalu řeky Jizery, několik kilometrů severozápadně od Turnova. Střed obce je tvořen kotlinou, která je otevřena k jihu.

„Lažany jsou vyhlášené zejména svými mošty a jablečnými sady. Tato obec má nicméně i zajímavou historii a v jejím okolí se nachází řada přitažlivých turistických cílů“, říká Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu a cestovní ruch Libereckého kraje.

V roce 2023 měla obec 95 popisných čísel a 235 obyvatel. V jejím středu je náves a požární nádrž, která v létě slouží jako koupaliště. Za pozornost stojí kamenný kříž z roku 1821 a pomník místním občanům padlým v první světové válce, který byl na okraji obce postaven a slavnostně odhalen v roce 1921.

První písemná zmínka o osadě pochází z roku 1397. Původně se jednalo o typicky zemědělskou ves, která proslula pěstováním ovoce a zeleniny. I okolí dnešních Lažan je tvořeno ovocnými sady, ke kterým byla v roce 1965 postavena moštovna ovoce – nynější firma Moštovna Lažany.

Až do 80. let 20. století stávala v Lažanech staletá lípa. Když padla za oběť požáru, vyrostly z jejích kořenů nové stromy. U příležitosti 100. výročí vzniku samostatné Československé republiky vysadili občané Lažan v jejich těsném sousedství Strom republiky – lípu srdčitou. Prostranství bylo v roce 2020 upraveno a byly zde vysázeny keře a osazeny lavičky.

Za Prusko-rakouské války v roce 1866 na tomto místě rozmístilo rakouské dělostřelectvo svá

děla a vojáci pod korunou staré lípy vyčkávali na pruské vojsko, které postupovalo od Dlouhých Mostů. Když dorazilo, strhla se zde dělostřelecká bitva a rakouští vojáci museli své pozice opustit. Do vsi vtrhli Prusové, a co bylo k jídlu, vyrabovali. Úroda na polích kolem Lipky byla úplně rozšlapána a zničena dělostřeleckými granáty.